

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
: ศึกษากรณี เจ้าหน้าที่สายตรวจในกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ว่าที่ ร้อยตำรวจโท หญิง ประภาวรรณ วรรณบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะ รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-703-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING EFFICIENCY IN THE SUPPRESSION OF VIOLENT CRIME BY
THE PATROL POLICE : A CASE STUDY OF THE METROPOLITAN POLICE

Acting Police Lieutenant Prapawarn Warnabutra

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Art in Sociology
Department of Sociology and Anthropology
Faculty of Political Science
Chulalongkorn University
Academic Year 2000
ISBN 974-346-703-3

ประภาวรรณ วรรณบุตร, ว่าที่ ร.ต.ท. หญิง : ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมในคดี
 อุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจ : ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่สายตรวจในกองบัญชาการตำรวจนครบาล
 (FACTORS AFFECTING EFFICIENCY IN SUSPRESSION VIOLENT CRIME OF PETROL POLICE:
 A CASE STUDY OF METROPOLITAN POLICE) อ. ที่ปรึกษา: อาจารย์ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย , 163 หน้า.
 ISBN 974-346-703-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมใน
 คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ ที่สังกัดกองบัญชาการ
 ตำรวจนครบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ จากแบบสอบถาม
 จำนวน 200 ชุด และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในเรื่องของการปฏิบัติงาน จำนวน 10
 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าไคสแควร์ ซึ่งการ
 ทดสอบพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และ
 สะเทือนขวัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ได้แก่ ปัจจัยในด้านความพึงพอใจในสวัสดิการ งบประมาณ ความ
 ปลอดภัยในการทำงาน ความก้าวหน้าในทางราชการ การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ระยะเวลาในการปราบ
 ปรามอาชญากรรมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในด้านความคาดหวังที่จะทำงานให้สำเร็จ

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 สาขาวิชา สังคมวิทยา
 ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต ว่าที่ ร.ต.ท. (อ) พ. พ.
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Prasit*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4181190024 : MAJOR SOCIOLOGY

KEY WORD: FACTORS / EFFICIENCY / VIOLENT CRIME /

PRAPAWARN WARNABUTRA, ACTING POL LT. : FACTORS AFFECTING EFFICIENCY IN THE SUSPRESSION VIOLENT CRIME BY THE PARTOL POLICE: A CASE STUDY OF THE METROPOLITAN POLICE. THESIS ADVISOR : LECTURER JUTHARAT UA-AMNOEY, THESIS COADVISOR : - ,163 pp. ISBN 974-346-706-8.

The purposes of this research are to study the factors affecting efficiency in the suspression violent crime by the patrol police at the police station in Bangkok. The data were systematically collected and analyzed from 200 responded questionnaires and in-depth interviews with 10 cases. The statistical tools used in data analysis were percentage , mean, standard deviation and chi-square with the significance at 0.05 for quantitative data and content analysis for qualitative data.

The conclusion show that welfare, budget, safety in working, opportunity to promotion, support from the commander, experience in suspression crime and expectation to suscess in job are factors affecting efficiency in the suspression violent crime.

Department of Sociology and Anthropology
Field of study Sociology
Academic year 2000

Student's signature
Advisor's signature
Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย ที่สละเวลาให้คำปรึกษา ชี้ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วยความรักและเอาใจใส่อย่างดี รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ผู้ซึ่งให้กำลังใจ และชี้แนวทางที่ดีและคอยห่วงใยเสมอมา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล ที่ได้สละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

และกราบขอบพระคุณ คุณแม่ชูศรี วรรณบุตร ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา และร้อยตำรวจเอก อภิศักดิ์ เล่าห์ทวี ที่เป็นกำลังใจ เป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในด้าน ต่าง ๆ มาโดยตลอด

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจนครบาล ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลทุกท่านที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูล

ท้ายสุด หากวิทยานิพนธ์นี้มีประโยชน์ด้วยประการใด หรือในด้านใดก็ตาม ขอมอบแต่บิดา มารดา และครูอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณอื่น ๆ ที่ได้ให้ความรัก ความเมตตากรุณา จนผู้วิจัยสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ตามความมุ่งหมาย

ว่าที่ร้อยตำรวจโท หญิง ประภาวรรณ วรรณบุตร

กันยายน 2543

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. ทฤษฎี แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดในการปราบปรามอาชญากรรม.....	9
ความหมายของอาชญากรรม.....	9
ประเภทของอาชญากรรม.....	12
ลักษณะของอาชญากรรม.....	18
แนวคิดในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ.....	20
หลักในการปราบปรามอาชญากรรม.....	25
แนวคิดเจ้าหน้าที่ตำรวจ.....	26
แนวคิดเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ.....	27
โครงสร้างระบบสายตรวจในการปราบปรามอาชญากรรม.....	29
2.2 ความหมายของประสิทธิภาพในการทำงาน.....	33
ความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน.....	33
ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ.....	35
ความหมายของประสิทธิภาพในการทำงาน.....	37
ปัจจัยที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.2	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง..... 41
	ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์..... 41
	ทฤษฎีสองปัจจัย..... 46
	ทฤษฎีความคาดหวัง..... 49
	งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง..... 50
	สมมติฐานในการวิจัย..... 54
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 55
3.	ระเบียบวิธีวิจัย 61
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 61
	วิธีการวิจัย..... 68
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 68
	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 70
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 77
	ปัจจัยภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง..... 78
	การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐาน..... 81
	การหาค่าความสัมพันธ์ในเรื่องความพึงพอใจในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในกรณีเหตุการณ์ต่าง ๆ 81
	การหาค่าความสัมพันธ์ในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกรณี เหตุการณ์ต่าง ๆ..... 92
	ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงานโดยประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยตนเอง..... 97
	การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก..... 100
5.	การพิสูจน์สมมติฐานและการอภิปรายผลการวิจัย..... 117
6.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ..... 142
	รายการอ้างอิง..... 148
	ภาคผนวก..... 152
	ประวัติผู้วิจัย..... 164

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงสถิติอาชญากรรมที่มีความรุนแรงสูงทั่วราชอาณาจักร ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542.....	1
2	แสดงสถิติรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญทั่วประเทศโดยแบ่งเป็น เขตพื้นที่ กองบัญชาการประจำเดือน ม.ค.-ก.ย. 2542.....	2
3	แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบการรับแจ้งคดีกับการจับกุมระหว่างปี 2541กับ ปี 2542.....	3
4	แสดงคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เปรียบเทียบ ระหว่างปี ม.ค. – ก.ย.2542.....	4
5	แสดงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพอใจและไม่พอใจในการทำงาน.....	48
6	แสดงรายนามสถานีตำรวจนครบาล ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล.....	62
7	แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ จำแนกตามสถานีตำรวจในเขต กองบังคับการตำรวจนครบาล 1	64
8	แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ จำแนกตามสถานีตำรวจในเขต กองบังคับการตำรวจนครบาล 4	65
9	แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ จำแนกตามสถานีตำรวจในเขต กองบังคับการตำรวจนครบาล 5	66
10	แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ จำแนกตามสถานีตำรวจในเขต กองบังคับการตำรวจนครบาล 9	67
11	แสดงจำนวนและร้อยละของภูมิหลังและลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	78
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงาน ในด้านสวัสดิการ.....	82
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงาน ในด้านงบประมาณ	84
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงาน ในด้านความปลอดภัยในการทำงาน	86
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงาน ในด้านความก้าวหน้าในการทำงาน	88

		หน้า
16	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงาน ในด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา	90
17	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จในการปราบปราม อาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	92
18	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านความคาดหวังที่จะทำงานให้สำเร็จในการปราบ ปรามอาชญากรรม ในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	94
19	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านเป้าหมายในการทำงานปราบปรามอาชญากรรม ในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ.....	95
20	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผล การปฏิบัติงานโดยตนเอง	97
21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระข้อมูลลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ในส่วนของความพึงพอใจในการทำงาน.....	114
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในสวัสดิการ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับ ประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม.....	117
23	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กับประสิทธิภาพในการทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เพื่อทดสอบสมมติฐานทางเดียว (One – tailed test)	118
24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงบประมาณของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับ ประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม	120
25	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในงบประมาณของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับ ประสิทธิภาพในการทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เพื่อทดสอบสมมติฐานทางเดียว (One – tailed test).....	121
26	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในความปลอดภัยในการทำงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกับประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
27	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประสิทธิภาพในการทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดี อุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เพื่อทดสอบสมมติฐานทางเดียว (One – tailed test)..... 123
28	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในความก้าวหน้าในทางราชการของ เจ้าหน้าที่ตำรวจกับ ประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม..... 125
29	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในความก้าวหน้าในทางราชการของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกับประสิทธิภาพในการทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือน ขวัญ เพื่อทดสอบสมมติฐานทางเดียว (One – tailed test) 126
30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกับประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม 128
31	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ตำรวจกับประสิทธิภาพในการทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือน ขวัญ เพื่อทดสอบสมมติฐานทางเดียว (One – tailed test).....129
32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในระยะเวลาในการปราบปรามอาชญากรรม ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม 131
33	แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในระยะเวลาในการทำงานปราบปรามอาชกรรม กับประสิทธิภาพในการทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เพื่อทดสอบสมมติฐานทางเดียว (One – tailed test)132
34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จในการทำงานกับประสิทธิภาพ ในการปราบปรามอาชญากรรม..... 133
35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประสิทธิภาพ ในการปราบปรามอาชญากรรม135
36	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังที่จะทำงานให้สำเร็จ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กับประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม..... 137
37	แสดงผลการเปรียบเทียบความคาดหวังที่จะทำงานให้สำเร็จกับประสิทธิภาพในการ ทำงานปราบปรามอาชญากรรมในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญเพื่อทดสอบสมมติฐาน ทางเดียว (One – tailed test)138
38	แสดงผลสรุปสมมติฐานที่ตั้งไว้..... 140